

Wnioski i wypłaty

Wywiad z Andrzejem Romańczukiem, dyrektorem lubelskiego oddziału ARiMR

2

STRONA

Rolnictwo bez słońca

Jak działa Vertigo Farms w Puławach

4

STRONA

Rolnik na obcasach

Czyli precyzja w kukurydzy. Ewa Krasnodębska i jej gospodarstwo

9

STRONA

Nowe technologie w rolnictwie

Co zobaczymy na Targach Rolniczych AGRO-PARK w Lublinie

10
STRONA

Weryfikujemy wnioski i szybko wypłacamy

O dopłatach w ramach ekoschematów – **ROZMOWA** z Andrzejem Romańczukiem, dyrektorem lubelskiego oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Paweł Puzio

• Od kilku dni szefuje pan lubelskiemu oddziałowi jednej z najważniejszych instytucji w kraju. Przed tą instytucją stoi spore wyzwanie, czyli realizacja płatności za ekoschematy. Rolnicy obawiają się opóźnień. Niektórzy wręcz twierdzą, że brakuje około 30 procent potrzebnych środków, że są prowadzone rygorystyczne kontrole gospodarstw skutkujące odmową dopłat. Jak ta sprawa wygląda?

– Od kilku dni intensywnie pracuję, aby dobrze poznać wszystkie sprawy, którymi zajmuje się oddział regionalny. Oczywiście:

kluczowe dla rolników są dopłaty. Chciałbym zaznaczyć, że kampania 2023 znacząco różni się od poprzednich.

Nowe płatności, np. ekoschematy, spowodowały zmiany. Wymagał ich też system informatyczny do obsługi wniosków.

Rozpoczęliśmy kontrolę administracyjną dokumentów. Na podstawie jej wyników poznamy dane, które pozwolą na określenie stawek płatności dla ekoschematów powierzchniowych. Decyzje w przypadku wnioskujących o to wsparcie będą wydawane od 26 lutego 2024 roku, co pozwoli na realizację przyznaných płatności już w pierwszych dniach marca.

Ze względu na okresy referencyjne kończące się dla niektórych wariantów w dobrostanie zwierząt 14 marca 2024 roku decyzje dla rolników ubiegających się o to dofinansowanie planujemy wydawać

Ze względu na okresy referencyjne kończące się dla niektórych wariantów w dobrostanie zwierząt 14 marca 2024 roku decyzje dla rolników ubiegających się o to dofinansowanie planujemy wydawać w kwietniu 2024 r. i na bieżąco realizować wypłaty – mówi Andrzej Romańczuk

FOT. DW

w kwietniu 2024 r. i na bieżąco realizować wypłaty.

• **Jak szybko te środki mogą trafić na konta beneficjentów ARiMR w naszym województwie?**

– Mamy świadomość, w jakiej sytuacji są dzisiaj rolnicy. Ceny zbóż są zaskakująco niskie, nawet o 45 proc. Wzrosły natomiast koszty produkcji, paliwa czy maszyn. Wydatki i zyski się nie pokrywają. Dlatego staramy się, żeby wnioski zostały rozpatrzone jak najszybciej, a wypłaty trafiły na konta rolników.

• **Rolnicy jednak skarżą się na drobiazgowość kontrole, podając jako przykład konieczność fotografowania obornika...**

– Kontrola administracyjna wniosków odbywa się zgodnie z ogólnie wyznaczonymi zasadami. Pewne wymagania, w tym dotyczące zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem obornikiem, zostały złagodzone. Robienie zdjęć na polu nie było w tym przypadku konieczne – wystarczyło złożyć oświadczenie.

• **Kolejna kwestia to dopłaty bezpośrednie.**

– W ramach płatności bezpośrednich rolnicy mogli ubiegać się o podstawowe wsparcie dochodów, płatność redystrybucyjną, wsparcie dochodów związanych z produkcją do zwierząt i roślin czy wspomnianych już wcześniej ekoschematów.

Zaliczki wypłacaliśmy do 30 listopada ubiegłego roku. Środki nie zostały przekazane tylko tym rolnikom, w gospodarstwach należących do których prowadzone były kontrole. 1 grudnia rozpoczęliśmy realizację płatności końcowych i część środków z tego tytułu została przelana na konta rolników. Ostatni termin na wydanie decyzji to 31 maja tego roku, a wypłaty powinny się zakończyć w czerwcu.

• **Oprócz tego ARiMR wdraża program dofinansowania inwestycji w odnawialne źródła energii. Jakie możliwości stwarza ten program?**
– Owszem.

Do 23 lutego o przyznanie wsparcia mogą się starać zainteresowani inwestowaniem w biogazownie rolnicze, mikroinstalacje produkujące energię z promieniowania słonecznego czy rozwiązania poprawiające efektywność energetyczną gospodarstw.

Pomoc, podobnie jak większość dopłat, jest finansowana z budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki

Rolnej na lata 2023-2027.

O to wsparcie mogą się starać wpisani do ewidencji producentów rolnicy, którym została przyznana jednolita płatność obszarowa albo, którzy prowadzą gospodarstwo w ramach działów specjalnych produkcji rolnej. Istotnym do spełnienia warunkiem jest również odbycie szkolenia z zakresu efektywności energetycznej nie wcześniej niż 24 miesiące przed złożeniem wniosku lub zobowiązanie się do ukończenia takiego kursu.

Dofinansowaniem objęte są trzy obszary inwestycyjne, czyli: budowa nowych biogazowni rolniczych (wsparcie do 1,5 mln złotych), zakup mikroinstalacji fotowoltaicznych i instalacji do wytwarzania energii cieplnej z promieniowania słonecznego (wraz z dodatkowym wyposażeniem) oraz inwestycje służące poprawie efektywności energetycznej zabudowań gospodarskich, np. docieplanie ścian i podłóg.

Wsparcie w przypadku dwóch ostatnich obszarów może wynieść po 200 tys. zł. Łączny limit pomocy na jednego beneficjenta to nawet 1,7 mln zł. Należy zaznaczyć, że wsparcie ma formę refundacji, którą może zostać objętych do 65 proc. kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Wnioski o przyznanie pomocy można składać wyłącznie za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR.

• Szczegółowe informacje na temat działań realizowanych przez ARiMR dostępne na stronie www.gov.pl/web/arimr

ELMASZ

ODDZIAŁY: PIASKI: ul. Lubelska 15, tel. 81 582 14 55
 BYCHAWA: ul. Pileckiego 14e, tel. 81 566 07 63

Lublin, ul. Abramowicka 37B
 tel. 81 748 71 85, 81 748 71 86

zapraszamy pon-pt 7.30-16.30 i soboty 7.30-14.00
www.elmaszlublin.pl

Zadzwoń zamówimy dla Ciebie części CZĘŚCI ZAMIENNE DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH

AKUMULATORY ♦ OPONY ♦ OLEJE

DORABIAMY PRZEWODY HYDRAULICZNE

P4572

ELMASZ

ZAPRASZAMY: poniedziałek – piątek 7-20, soboty 7-14
 Abramowicka 37b, tel. 81 504 93 08
www.oskpelmasz.pl e-mail: stacja@elmaszlublin.pl

motocykle

przyczepy

ciągniki

samochody
dostawczesamochody
osobowesamochody
terenowe 4x4samochody
ciężarowe

autobusy

WARSZTAT OFERUJE:

- wymiana opon wszystkich rozmiarów
- mechanika samochodowa
- diagnostyka komputerowa
- wulkanizacja TIR
- klimatyzacja
- zbieżność 3D

Rolnictwo bez słońca. Ziołowe olejki z pionowej farmy

PRZYSZŁOŚĆ Uprawa roślin może wyglądać zupełnie inaczej, niż wynika z naszych przyzwyczajeń. Jedna z puławskich firm postawiła na uprawę ziół pod dachem – w warunkach niemal laboratoryjnych. Tak powstają naturalne olejki roślinne potrzebne do produkcji kosmetyków, czy suplementów diety

Radosław Szczęch

Rolnictwo wielu z nas nadal kojarzy się głównie z mickiewiczowskimi polami „malowanymi zbożem rozmaitem”, ale jak głosi wers innego utworu polskiej kultury: „rzeczywistość jest już inna”.

Przykładem tej innej, nowatorskiej myśli w polskim rolnictwie jest farma wertykalna działająca od kilku lat w gmachu puławskiego technoparku przy ul. Mościckiego. Rośliny rosną tutaj w piętrowo ułożonych rzędach, jedna nad drugą. Warunki wegetacji są precyzyjnie kontrolowane poprzez choćby temperaturę w hali, natężenie sztucznego światła, czy dostarczaną do wody w zamkniętym obiegu. Dzięki temu

miejscy rolnicy nie są zależni od pogody, plony otrzymują przez cały rok, nie muszą stosować środków ochrony roślin, a ich produkty są krystalicznie czyste pod względem składu.

Nie posiadają nawet śladowych ilości niepożądanych, sztucznych składników.

Anna i Dawid Drzewieccy

FOT. VERTIGO FARMS

W pełni naturalne

Pod dachem rosną w ten sposób głównie zioła, jak bazylia, szalwia i mięta. Ale to nie one są ostatecznym produktem końcowym, który trafia na rynek.

Tym są tzw. ekstrakty, czyli roślinne olejki, których potrzebuje choćby branża kosmetyczna, spożywcza, czy producenci suplementów diety. Wyciągi roślinne od lat dodawane są między innymi do kremów i szamponów, ale te stosowane do niedawna miały swoje wady. Pierwszą była konieczność sprowadzenia ich z zagranicy, drugą był skład zawierający niepożądane elementy. Tymczasem te puławskie, jak zapewniają właściciele przedsiębiorstwa, są w pełni naturalne.

Powodem jest nowa technologia produkcji olejków wykorzystująca do tego sprężony dwutlenek węgla zamiast rozpuszczalnika. W odpowiednich warunkach CO₂ wiąże się z substancjami roślinnymi, a następnie zostaje uwolniony w tzw. procesie dekompresji. Efektem jest powstanie ziołowego eliksiru, który gdybyśmy tylko mogli przenieść go w fantastyczny świat Wiedźmina, z pewnością dałby nam co najmniej

kilka punktów przyspieszenia regeneracji zdrowia.

Farma wertykalna z Finlandii

Cytując jednego ze znanych polskich generałów, pora zadać pytanie: kto za tym wszystkim stoi. Otóż w tym przypadku mowa o rodzinnej spółce założonej przez małżeństwo Anny i Dawida Drzewieckich. Nie od razu wpadli na pomysł tak uruchomienia tak złożonej maszyny. Oboje mieli różne zainteresowania, ale prowadzące w podobną stronę.

– Moją inspiracją były naturalne komponenty suplementów i kosmetyków. Z zaintrygowaniem obserwowałam rynek, który coraz dynamiczniej ich poszukiwał. Mój mąż w tym czasie dostrzegł boom na innowacje w obszarze agro, szczególnie dotyczące rozwoju farm wertykalnych. Połączyliśmy te dwie rzeczy i tak powstał pomysł na Vertigo Farms – opowiada nam Anna Drzewiecka, współwłaścicielka puławskiej spółki.

Dzięki pozyskaniu dotacji z funduszy europejskich, własnym oszczędnościom oraz pomocy ze strony tzw. aniołów biznesu, udało im sfinansować zakup gotowej farmy wertykalnej. Urządzenia zamówione w Finlandii przybyły statkiem do pol-

JAK TO DZIAŁA

Wertykalna farma ziół w Puławach ma powierzchnię zaledwie 100 mkw, ale pod względem wydajności odpowiada tradycyjnej farmie o powierzchni hektara, czyli 10 000 mkw. Zioła najpierw rosną w doniczkach z ziemią torfową, pod którymi przepływa woda z organicznym roztworem zawierającym niezbędne do wzrostu mikroelementy. Donice ułożone są obok siebie na specjalnych rywnach, które z kolei zamontowane są w rzędach jedna nad drugą. Cały proces wegetacji można kontrolować dzięki systemowi elektronicznych czujników, regulacji temperatury, natężenia światła lamp itp. Dojrzałe zioła, dzięki stężonemu dwutlenkowi węgla, zamieniane są następnie na ekstrakty roślinne, czyli aromatyczne, naturalne olejki – wyciągi np. z szalwi, tymianku, mięty itp.

skiego portu, a następnie ciężarówkami dotarły do Puław.

– To było dla nas ogromne skomplikowane przedsię-

wzięcie logistyczne i finansowe. W 2020 roku, w pierwszej fazie pandemii, wszystko miało duże opóźnienia, ale

dopieliśmy swego. Niemalą rolę odegrał Puławski Park Naukowo-Technologiczny, gdzie finalnie stanęła nasza instalacja – wspomina nasza rozmówczyni.

Zamknięty obieg

Vertigo od tamtej pory rozwija i udoskonala swoje wyroby.

– Produkujemy ekologiczne ekstrakty o bardzo dużej wydajności. Kontrolowane warunki uprawy sprawiają, że nie stosujemy środków ochrony roślin, a zamknięty obieg wody pozwala na jej oszczędność na poziomie 80 proc. Dzięki zaawansowanej technologii, nasze ekstrakty nie zawierają pozostałości chemicznych. Ponadto zamknięcie produkcji pod dachem ślad węglowy ogranicza do minimum – tłumaczy Anna Drzewiecka.

Firma nie produkuje niczego na zapas. Wszystkie uprawy ziół pod fioletowymi lampami LED w puławskim technoparku wynikają ze złożonych zamówień.

Produkcja olejków dla innych to dzisiaj bazowa działalność spółki, ale niewykluczone, że w przyszłości Vertigo Farms zdoła ją rozszerzyć. – Chcielibyśmy stworzyć linię własnych produktów opartych o nasze komponenty – przyznają właściciele.

FOX-POLAND
KONSTRUKCJE STALOWE

**HALE PRODUKCYJNE
HALE MAGAZYNOWE
HALE WARSZTATOWE
HALE USŁUGOWO-HANDLOWE**

WWW.FOX-POLAND.PL

**UL. CZĘSTOCHOWSKA 193,
CZARNY LAS 42-233 K/CZĘSTOCHOWY**

TEL. 604 595 060

Maszyny rolnicze/ komunalne
ogrodowe **JOHN DEERE**

Ładowarki **KRAMER**
on the safe side

Siewniki precyzyjne **MONOSEM**

Maszyny zielonkowe **SIP**TM

ODDZIAŁ LUBLIN
Wola Piasecka 107
21-050 Piaski

ODDZIAŁ ZAMOŚĆ
Sitaniec 463C
22-400 Zamość

ODDZIAŁ KRAŚNIK
Pułankowice 91
23-212 Pułankowice

agro.wanicki.pl

 +48 721 224 444

*Nasza
w tym ROLA*

WANICKI

FOT. GIANTS SOFTWARE

Wirtualni rolnicy i mistrzostwa świata

6 milionów – tyle osób w ciągu dwóch lat wydało swoje pieniądze na grę o jeżdżeniu kombajnem. To świetny wynik, tym bardziej, że spora część graczy skusiła się też pewnie na dodatki do Farming Simulator 22

Przygoda studia Giants Software z wirtualnym rolnictwem na dobre zaczęła się w 2009 roku z chwilą premiery Farming Simulator 2009 (Landwirtschafts-Simulator 2009). Od tamtego czasu wychodziły kolejne odsłony, a twórcy dbali o to, by nie zabrakło nowości: a to nowe maszyny, a to nowe uprawy i hodowle. Z dobrym skutkiem, czego efektem była coraz lepsza sprzedaż poszczególnych części i dobre recenzje.

Gracze i mody

Farming Simulator 22 swoją premierę miał w listopadzie 2021 roku. Teraz Giants Software chwali się, że łącznie z późniejszą Edycją Platynową i Edycją Premium, gra Farming Simulator 22 sprzedała się w ponad sześciu milionach egzemplarzy.

„Widok milionów aktywnych wirtualnych farmerów na naszych polach jest potwierdzeniem naszej nieustającej pasji, ciągłego zaangażowania w serię i strategii samodzielnego publikowania” – komentuje Boris Stefan, szef działu wy-

dawniczego w Giants Software.

Przy okazji twórcy pochwili się też rekordową aktywnością serwerów (ponad 100 000 dedykowanych serwerów online jednocześnie).

Farming Simulator 22 przewyższył poprzednią odsłonę również pod względem dostępnych modów: obecnie po-

siada ponad 5600 dostępnych modyfikacji na oficjalnym ModHubie.

Modyfikacje te, przetestowane przez wewnętrzny zespół QA firmy Giants Software, są dostępne bezpośrednio z poziomu gry. Do Farming Simulator 22 pobrano łącznie 1,4 miliarda modów, co stanowi około połowę wszyst-

kich pobrań modyfikacji w serii od jej powstania w 2008 roku, a zawartość generowana przez użytkowników wciąż zyskuje na popularności.

Rolnicze Mistrzostwa Świata

W Farming Simulator 22 można grać samemu. Można też rywalizować z innymi, a

twórcy gry od lat organizują turnieje i mistrzostwa.

W ramach 5. sezonu Farming Simulator League (FSL) w grze Farming Simulator 22 już w ten weekend (10 i 11 lutego) odbędzie się kolejne zawody. Będą transmitowane na żywo na oficjalnych kanałach GIANTS od 10 rano.

Uczestniczące drużyny będą starały się pokonać swoich przeciwników, aby wspiąć się w rankingu ligowym i zgarnąć swoją część z puli nagród o łącznej wartości 200 000 euro.

Kwietniowy turniej nr 7 zostanie rozegrany stacjonarnie, tym samym Giants Software potwierdza, że pojawi się na targach CAGGTUS w Lipsku w Niemczech, aby zorganizować kolejne wydarzenie Farming Simulator League na 390 metrach kwadratowych na hali wystawowej. Oznacza to, że zanim drużyny wejdą do swoich wirtualnych ciągników, pras i kombajnów, spotkają się ze swoimi przeciwnikami twarzą w twarz na scenie.

Odwiedzający targi w dniach od 5 do 7 kwietnia będą mogli zagrać w Farming Simulator 22, mobilną wersję

Farming Simulator 23, a także w obecnie opracowywany Farming Simulator Kids, który jest dedykowany najmłodszym rolnikom.

Ostatni turniej kwalifikacyjny odbędzie się 25 i 26 maja. W każdym z nich drużyny zbierają cenne punkty, dzięki którym pną się w rankingu. Obecnym liderem rankingu jest zespół HELM, posiadający wygodną przewagę nad resztą, natomiast drużyny takie jak Trelleborg i astragon będą musiały walczyć o każdy punkt do samego końca kwalifikacji. Jedynie osiem najlepszych zespołów zakwalifikuje się do Mistrzostw Świata, które odbędą się w lipcu na FarmCon 24.

Rozgrywki Farming Simulator League wykorzystują esportowy tryb, który umożliwia w grach z serii Farming Simulator.

Dwie drużyny rywalizują ze sobą na oddzielnych mapach w wersji na PC. Zawodnicy mają za zadanie wspólnie zebrać zboże, sprasować pozostawioną słomę w bele, a następnie dostarczyć je do stodoły szybciej niż przeciwny zespół.

RAD

Jest szansa na odzyskanie pieniędzy

Producenci rolni, którzy nie otrzymali zapłaty za produkty sprzedane niewypłacalnym przetwórciom czy skupom, mogą złożyć wniosek o przyznanie rekompensaty z Funduszu Ochrony Rolnictwa. Wniosek należy złożyć do dyrektora oddziału terenowego KOWR

Formularz wniosku jest udostępniony na stronie internetowej KOWR. Chodzi o rekompensaty w odniesieniu do podmiotów, np. skupów, przechowalni, przetwórci produktów rolnych, które stały się niewypłacalne w 2023 roku – mówi Daniel Słowik, zastępca Dyrektora Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Lublinie.

Stawki i wnioski

Do wniosku można dołączyć faktury potwierdzające wiarygodność.

– Wniosek o przyznanie rekompensaty może być zło-

żony jedynie w odniesieniu do roszczeń, które nie uległy przedawnieniu. Należy pamiętać, iż

roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży produktów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem dwóch lat

– tłumaczy Daniel Słowik. Jest jednak ścieżka, która umożliwia zaakceptowanie starszych faktur. Do wniosku o przyznanie rekompensaty należy dołączyć dokumenty

potwierdzające zawieszenie lub przerwanie biegu przedawnienia poświadczone przez notariusza za zgodność z oryginałem.

Na podstawie zestawienia złożonych wniosków o przyznanie rekompensat oraz możliwości finansowych, minister rolnictwa corocznie, w drodze rozporządzenia, ustali procentową stawkę rekompensaty.

W tym roku stawkę poznamy 31 maja. Decyzje o przyznaniu rekompensaty będą wydawane do 30 czerwca. Rekompensaty wypłacane będą w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stała

Daniel Słowik, zastępca Dyrektora Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Lublinie

FOT. ARCHIWUM

się ostateczna. Na razie wnioski zaczęły wpływać do lubelskiego oddziału KOWR.

Wyjaśnienia i korekty

Wysokość rekompensaty to już prosta matematyka. Będzie to iloczyn procentowej stawki ustalonej przez ministra i potwierdzone kwoty wiarygodności netto, bez odsetek, za zbyte produkty rolne, za które producent rolny nie otrzymał zapłaty od odbiorcy.

– Zwracam się o jak najszybsze składanie wniosków o przyznanie rekompensat w 2024 roku, co pozwoli nam na przeprowadzenie ewen-

tualnych postępowań wyjaśniających bądź też przesłanie niezbędnych korekt i dodatkowych dokumentów. 30 czerwca jest datą graniczną dla wydania decyzji o przyznaniu rekompensat – tłumaczy Daniel Słowik, zastępca Dyrektora Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Lublinie. Termin składania wniosków upływa 31 marca.

Wniosek o przyznanie rekompensaty należy złożyć bezpośrednio, przesłać listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub za pośrednictwem platformy ePUAP.

(P.P.)

Siewniki zbożowe MEPROZET od Producenta

Siewnik 2 m - od 21 156 zł
 Siewnik 2,5 m - od 23 247 zł
 Siewnik 3 m - od 26 322 zł

- LEKKIE
- MAŁE WYMAGANIA SPRZĘTOWE
- STABILNA KONSTRUKCJA
- 2 LATA GWARANCJI
- DOSTAWA GRATIS

**70 LAT
NA RYNKU**

DODATKOWE OPCJE: redlice talerzowe, znaczniki hydrauliczne, nadstawka skrzyni, pomost załadunkowy, ścieżkowanie elektroniczne, zestaw do drobnego wysiewu.

MEPROZET

Fabryka Maszyn Rolniczych Sp. z o.o.

www.meprozet-fmr.pl**ZAPRASZAMY DO KONTAKTU**

ul. Radzyńska 17

21-560 Międzyrzec Podlaski

tel: 517 066 741

e-mail: marketing@meprozet.biz

in229 79

TARGI ROLNICZE AGRO-PARK 10-11 LUTEGO 2024 | LUBLIN

NOWOCZESNE TECHNOLOGIE W ROLNICTWIE

KONKURS DLA ZWIEDZAJĄCYCH
 PUŁA NAGRÓD: 100 000 ZŁ!

PREMIERY NA RYNKU

PONAD 150 WYSTAWCÓW

NOWOŚĆ! STREFA NARZĘDZI I CZĘŚCI

UL. DWORCOWA 11, LUBLIN
WWW.AGROPARK.PL

TARGI
LUBLIN
mtp
 GRUPA

Niewykorzystany potencjał, koszty i stabilne źródło energii

Wprowadzona we wrześniu minionego roku specustawa o biogazowniach rolniczych jak na razie nie przełożyła się na boom inwestycyjny w tym sektorze: w wykazie KOWR figuruje 136 wytwórców biogazu rolniczego prowadzących łącznie 168 takich instalacji

Ta ustawa ma wprowadzić ułatwienia w przypadku typowo rolniczych biogazowni, ale ona nie zaskutkowała jeszcze wielkimi inwestycjami – mówi agencji Newseria Biznes dr hab. inż. Krystian Szczepański, dyrektor Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego. Jak wskazuje, potencjał biogazu wciąż pozostaje w Polsce niewykorzystany, tymczasem to źródło OZE jest niezależne pogodowo, a przy tym stwarza możliwość zagospodarowania strumienia odpadów z rolnictwa i przetwórstwa przemysłowego, wpisując się w założenia gospodarki obiegu zamkniętego.

– Biogaz w naszym kraju nie jest do końca wykorzystywany, a mamy bardzo duży potencjał: szacowany na poziomie 8 mld m3 przy imporcie gazu ziemnego na poziomie 10 mld. Musimy go wykorzystać, ponieważ gospodarka oczekuje tego, abyśmy mieli dobre, stabilne źródła energii elektrycznej i ciepłej.

Szacunki

Polska dysponuje bardzo dużym potencjałem surowcowym w zakresie produkcji biogazu. Według przytaczanych przez MRiRW szacunków, opartych jedynie na surowcach z rolnictwa, istnieje możliwość pozyskania ponad 7,8 mld m3 biogazu rolniczego rocznie (2 GW). Przy uwzględnieniu surowców pochodzących również z przetwórstwa rolno-spożywczego ten potencjał może być nawet dwukrotnie wyższy.

Jednak w tej chwili moc zainstalowana wszystkich instalacji biogazowych (biogaz składowiskowy, biogaz rolniczy, biogaz z oczyszczalni ścieków) wynosi raptem niecałe 300 MW (w tym biogaz rolniczy tylko niecałe 155 MW).

– Jedną z barier w rozwoju biogazu jest kwestia kosztów inwestycyjnych.

To jest ok. 30 mln zł za 1 MW instalacji. To są bardzo wysokie koszty

Biogaz jest stabilnym źródłem energii elektrycznej i ciepła, niskoemisyjnym, ekologicznym, odnawialnym, pracującym przez 365 dni w roku. To jest bardzo istotne – mówi dr hab. inż. Krystian Szczepański

FOT. NEWSERIA BIZNES

w porównaniu z innymi źródłami odnawialnymi, na przykład w przypadku fotowoltaiki to jest ok. 2 mln zł za 1 MW,

a jeżeli mówimy o wiatrakach: ok. 5 mln zł za 1 MW. Dlatego tutaj potrzeba pewnego rodzaju wsparcia, żeby ten sektor ruszył z miejsca – ocenia dr hab. inż. Krystian Szczepański. – Drugą istotną barierą jest akceptowalność społeczna. Nadal jest takie przeświadczenie w naszym społeczeństwie, szczególnie w społecznościach lokalnych, że biogazownie wydzielają odory i są uciążliwe dla lokalnej społeczności. Nic bardziej mylnego: jeżeli to zostanie zrobione dobrze, jeżeli zostanie dobrana odpowiednia technologia, jeżeli wykorzystamy lokalny substrat, a do tego jeszcze w odpowiedni sposób poddamy recyklingowi odpady, to na dodatek będziemy mieć możliwość uzyskania wymaganego poziomu w recyklingu.

Stabilne źródło

Dr hab. inż. Krystian Szczepański Ekspert wskazuje, że do rozwoju rynku – obok wsparcia finansowego – potrzebna jest również praca nad partycypacją społeczną przy przygotowaniu tego typu inwestycji.

– Inwestorzy od samego początku muszą rozmawiać ze społeczeństwem, muszą te aspekty wyjaśniać, muszą się starać uzyskać jak największą akceptację społeczną dla tego typu inwestycji – mówi Krystian Szczepański.

Biogazownie – jako odnawialne źródło energii – zastępują produkcję energii z paliw kopalnych, zmniejszając emisję dwutlenku węgla. Co istotne, są źródłem stabilnym i niezależnym od warunków pogodowych. Mogą produkować energię nawet przez 8 tys. godz. rocznie (90 proc. czasu), w przeciwieństwie do innych instalacji OZE, których sprawność energetyczna jest zależna od pogody i waha się od 10 do 30 proc.

– Biogaz jest stabilnym źródłem energii elektrycznej i ciepła, niskoemisyjnym,

ekologicznym, odnawialnym, pracującym przez 365 dni w roku. To jest bardzo istotne. My inwestujemy teraz w fotowoltaikę i wiatrak, które są źródłami nie stabilnymi, i musimy mieć w podstawie określoną moc, która zapewni nam prąd w gniazdkach – mówi dr hab. inż. Krystian Szczepański. – Kolejną zaletą biogazu jest też unieszkodliwianie i domknięcie od strony gospodarki o obiegu zamkniętym odpadów biodegradowalnych, możliwość wykorzystania odpadów czy to z produkcji rolnej, przetwórstwa, czy na przykład z restauracji. Spokojnie możemy to wszystko unieszkodliwić i odzyskać energię elektryczną w postaci biogazu. Możemy również po uzdatnieniu zatłoczyć – wtedy już biometan – do naszej sieci gazowej.

Przepisy i wydajność

We wrześniu minionego roku weszła w życie większość zapisów specustawy o biogazowniach rolniczych, która ma zdynamizować rozwój tego sektora i pozwolić w większym stopniu wyko-

rzystywać biogaz do produkcji energii na obszarach wiejskich.

Jej najważniejszym założeniem jest skrócenie procesu inwestycyjnego i znaczące ułatwienia dla budowy biogazowni rolniczych, w tym między innymi uproszczenia w wydawaniu decyzji dotyczących warunków zabudowy, pozwoleń na budowę oraz przyłączania do sieci.

Zgodnie z nową regulacją do budowy biogazowni na własnym gruncie uprawnione są m.in. gospodarstwa rolne, a także branża przetwórcza.

Biogazownie, powstające na mocy nowej specustawy, mają mieć lokalny charakter: takie instalacje mogą mieć maksymalną moc na poziomie 3,5 MW wytwarzanej energii elektrycznej lub 10,5 MW mocy cieplnej, roczną wydajność produkcji biogazu rolniczego nieprzekraczającą 14 mln m3 albo roczną wydajność produkcji biome-

tanu z biogazu rolniczego na poziomie maksymalnie 8,4 mln m3. Jak wskazano w uzasadnieniu do ustawy, te limity odpowiadają mniej więcej średniemu zapotrzebowaniu gminy wiejskiej na energię lub ciepło. W specustawie wskazano też, że w biogazowniach rolniczych trzeba wykorzystywać lokalny surowiec.

– Ta ustawa ma wprowadzić ułatwienia w przypadku typowo rolniczych biogazowni, ale ona nie zaskutkowała jeszcze jakimiś wielkimi inwestycjami – mówi dyrektor IOŚ-PIB.

Dodatkowe wpływy

MRiRW szacuje, że dzięki nowym przepisom w Polsce może powstać nawet ok. 2 tys. biogazowni rolniczych.

Jak na razie w rejestrze wytwórców biogazu rolniczego, prowadzonym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, figuruje 136 wytwórców biogazu rolniczego prowadzących łącznie 168 takich instalacji. Roczna wydajność instalacji OZE, w której jest wytwarzany biogaz rolniczy, wynosi 631 mln m3 rocznie.

Resort ocenia, że pozytywnym skutkiem rozwoju sektora biogazowni rolniczych będzie obniżenie kosztów działalności rolniczej, co związane jest ze spadkiem kosztów energii i wprowadzonymi ułatwieniami w zakresie wykorzystania produktu pofermentacyjnego jako nawozu.

To wszystko może doprowadzić do aktywizacji lokalnej społeczności, a w konsekwencji poprawi się także sytuacja na lokalnym rynku pracy. Możliwym skutkiem wprowadzonych zmian, zdaniem MRiRW, będzie powstanie nowych firm i wyspecjalizowanie się już istniejących przedsiębiorstw w zakresie instalacji biogazowni rolniczych, co z kolei przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności i atrakcyjności lokalnej gospodarki. Funkcjonowanie biogazowni rolniczych może także przynieść dodatkowe wpływy do budżetów gmin.

NEWSERIA BIZNES

Rolnik na obcasach, czyli precyzja w kukurydzy

W mediach społecznościowych znana jest jako „Rolnik na obcasach”. Jej profile wypełnione są pięknymi, efektownymi zdjęciami, lecz to tylko dodatek do pracy, jaką wykonuje na co dzień. Ewie Krasnodębskiej, dr inż. nauk rolniczych i praktykującej rolnicze, przyświeca ważny cel

Staram się pokazywać rolnictwo w profesjonalnym i pozytywnym świetle. Chciałabym przy okazji wskazać na zdecydowanie inną niż kiedyś rolę kobiety w gospodarstwie. Kobiety pracują na polu i świetnie im idzie. Stereotypowy i zniekształcony obraz wsi powielany przez niektórych odbiega od rzeczywistości, w której nie brakuje zastosowania nowoczesnych maszyn, GPS-ów, nawigacji – komentuje Ewa Krasnodębska.

Wieś zdecydowanie idzie z duchem czasu, a samo rolnictwo ma więcej wspólnego z zaawansowanymi technologiami i naukowymi badaniami, niż nam się często wydaje.

EWA KRASNODĘBSKA prowadzi razem z rodzeństwem

FOT. JOHN DEERE

i rodzicami 350-hektarowe gospodarstwo rolne w dolinie rzeki Bug. Specjalizują się w produkcji roślinnej: uprawiają głównie pszenicę, rzepak i kukurydzę na ziarno – a od 13 lat wykorzystują

wsparcie rolnictwa precyzyjnego.

Zainwestowali między innymi w system prowadzenia i automatycznego sterowania ciągników oraz w stację pogodową, która pomaga przy

ustalaniu harmonogramu prac, takich jak wykonanie zabiegów chemicznych czy wietrzenie zbóż w silosach.

– Dzięki nowoczesnym metodom rolnictwa precyzyjnego prowadzimy również monitoring szkodników, m.in. śmietki kapuścianej i omacnicy prosowianki, oraz chorób roślinnych. Na podstawie zebranych danych dobieramy środki ochrony roślin i biologiczne metody zwalczania niepożądanych organizmów. W gospodarstwie prowadzimy szereg doświadczeń nawozowych, odmianowych i chemicznych – opowiada pani Ewa. Eksperymenty i ustalanie kompleksowej strategii ochrony roślin to konik rolniczy znad Bugu.

Przez te kilkanaście lat wiele się zmieniło.

– Rolnictwo wygląda zupełnie inaczej niż za czasów mojego dzieciństwa, a co dopiero patrząc na epokę naszych dziadków! Mamy nowoczesne, komfortowe ciągniki wyposażone w klimatyzację, radio, automatyczne prowadzenie. Praca w takich warunkach to czysta przyjemność w porównaniu z tym, co pamiętają poprzednie pokolenia. Dawniej bycie rolnikiem oznaczało zgodę na ogromny, fizyczny wysiłek. Myślę, że ta zmiana warunków to jeden z powodów, dla którego kobiety coraz chętniej zostają na wsi – mówi pani Ewa. Połączenie indywidualnej pasji z technologicznymi możliwościami otwiera wielu kobietom nowe drogi rozwoju.

W gospodarstwie posiadają 5 ciągników amerykańskiej

marki John Deere: 6530 (do siewu nawozów i oprysku), 6820, precyzyjny 7430 z nawigacją (pracuje przy uprawkach późniejszych i przygotowaniu ziemi pod zasiewy), 6930 (do transportu i orki), 6920 z nawigacją GPS (do siewu zbóż, kukurydzy, rzepaku). Rolnictwo precyzyjne, na którym zależy Krasnodębskim, prawdopodobnie nie rozwinęłoby się tak błyskawicznie, gdyby nie te maszyny.

Rozważny dobór narzędzi i technologii to jedno. Ale prosperujące gospodarstwa tworzą ludzie, których przyroda po prostu zachwyca. Ta wrażliwość pozwala im dostrzec w niej najmniejsze zmiany i mądrze organizować pracę.

(OPRAC. NA PODSTAWI INFO. PRAS. JOHN DEERE)

KOJPASZ sp.j.

**nawozy
środki ochrony roślin
materiał siewny**

pasze

**skup zbóż
skup owoców**

KOJPASZ SP. J. UL. PRZEMYSŁOWA 13, 21 – 580 WISZNICE
 Tel: 83 379 22 52 kojpasz@kojpasz.pl www.kojpasz.pl

Spółdzielnia Mleczarska „MICHOWIANKA”

Poleca:

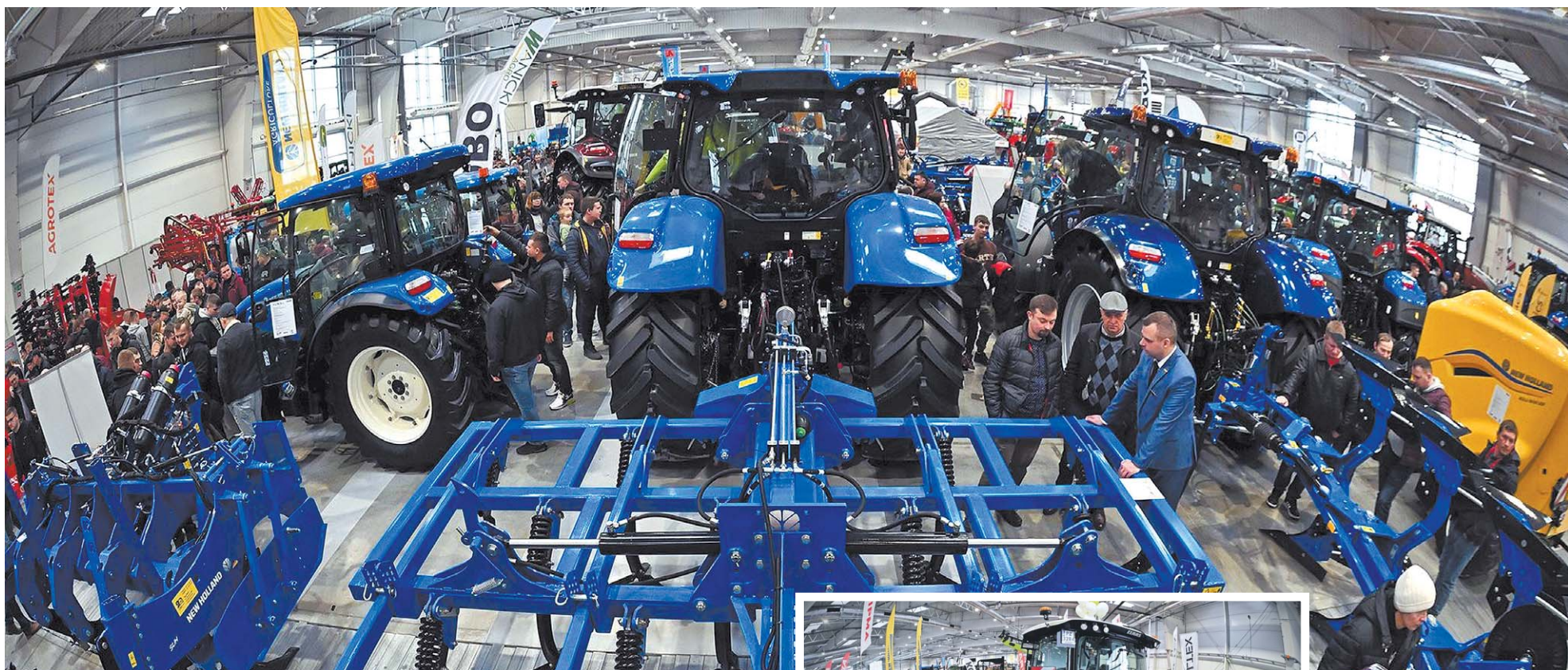
- **Twarożek Babuni tłusty, półtłusty**
- **Ser Marmurek**
- **Ser Hipokryta z kurkami**
- **Ser Hipokryta z orzechami włoskimi**

Tradycyjny smak, najwyższa jakość

Spółdzielnia Mleczarska „MICHOWIANKA”
 tel. +48 695 111 664, 81 856 61 62, e-mail: slawek.ligenza@michowianka.pl
 www.michowianka.pl

Co nowego i ciekawego w rolnictwie

Najnowsze modele maszyn rolniczych, nowe technologie i spotkania branżowe – to wszystko już 10 i 11 lutego na Targach Rolniczych AGRO-PARK w Targach Lublin

To już 16. edycja Targów Rolniczych AGRO-PARK, które od lat są w czołówce najważniejszych wydarzeń poświęconych rolnictwu w Polsce.

– Przełożyliśmy targi, żeby rolnik miał więcej czasu na zapoznanie się ze wszystkimi nowościami, produktami i maszynami. Żeby mógł przyjechać i spokojnie wszystko obejrzeć jeszcze przed początkiem prac polowych, które na dobre ruszają w marcu – mówi Mirosław Maciej Wituch, dyrektor Targów Rolniczych AGRO-PARK.

SI na polu

Weekendowe wydarzenie zapowiada się rekordowo pod względem ilości wystawców, powierzchni, innowacji oraz szerokiego wachlarza maszyn, które zaprezentują

się na terenach wystawienniczych Targów Lublin.

– To będzie rekordowa edycja naszej imprezy pod względem liczby stoisk i powierzchni. Będzie dużo premier, dużo nowych maszyn.

Będą na przykład autonomiczne ciągniki, drony, etc. Mówiąc krótko: rolnictwo 4.0, czyli ekologiczniejsze, zużywające mniej energii, bardziej efektywne i korzystające z nowych technologii i Sztucznej Inteligencji – dodaje Mirosław Maciej Wituch.

AGRO-PARK to ponad 15 000 m² powierzchni po brzegi wypełnione sprzętem i rozwiązaniami dla rolnictwa.

Jak działa autonomiczny ciągnik?

– Bez problemu radzi sobie z arealem do 20 hektarów. A rolnik wszystkim steruje ze smartfona. Obserwujemy tu w sumie podobny proces jak w przypadku motoryzacji. Tylko w rolnictwie postępuje on nawet szybciej, bo łatwiej zaprogramować maszyny na określony obszar bez innych użytkowników, kierowców czy pieszych – podkreśla Mirosław Maciej Wituch.

A do czego wykorzystuje się drony w rolnictwie?

– Do oprysków. Znowu mamy rolnika ze smartfonem, który wszystkim steruje. A dron załatwia robotę – dodaje Mirosław Maciej Wituch. – Jak w przypadku większości nowych technologii, tak i te w rolnictwie są na razie droższe od standardowych rozwiązań. Ale wraz ich upowszechnieniem stają się coraz tańsze.

Rolnictwo i konkurs

AGRO-PARK to nie tylko zapoznanie się z najnowszymi trendami w rolnictwie. W tym miejscu skupia się energia pasjonatów, którzy wspólnie kształtują przyszłość rolnictwa, dbając o zrównoważony rozwój, ekologię i harmonię z przyrodą. To miejsce wymiany doświadczeń, źródło inspiracji i motywacji do dalszej pracy na rzecz rozwoju sektora rolniczego.

Zwiedzający Targi Rolnicze AGRO-PARK mają też szansę na atrakcyjne nagrody. W konkursie organizowanym przez Targi Lublin można wygrać 10 000 złotych. (RAD)

TARGI ROLNICZE AGRO-PARK

10-11 lutego, w godzinach 9-17, w halach wystawienniczych Targów Lublin przy ul. Dworcowej 11. Więcej na: agropark.pl

Dwa dni z Festiwalom Roślin

PULAWY Nie tylko Końskowola organizuje targi, na których można kupić rośliny. 9-10 marca w Puławach „Festiwal Roślin”. Wstęp wolny.

Na targach, poza roślinami doniczkowymi do sprzedaży, wystawione zostaną także same donice, nawozy, środki ochrony roślin, podłoża, książki na temat hodowli, akcesoria itp.

Organizatorzy wydarzenia podkreślają, że rośliny pochodzą prosto od hodowców, z czego w 50 do 70 proc. chodzi o producentów zagranicznych z takich krajów jak Niemcy, Dania i Holandia.

Zaletą roślinnego festiwalu jest to, że odbywa się on pod dachem: w hali sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy al. Partyzantów.

W sobotę targi zaplanowano w godzinach 8-20, a w niedzielę: w godzinach 10-18. Warto dodać, że „Festiwal Roślin” co weekend odwiedza inne miasto. W zeszłym roku targi tego rodzaju odbyły się m.in. w Krakowie, Łodzi, Chełmie, czy Radomiu, z kolei w tym roku „festiwal” odwiedzi choćby Poznań, Warszawę i Zamość.

GRUNT TO URODZAJ

W Grupie Azoty wciąż poszerzamy ofertę, tworzymy produkty nowoczesne, które mają praktyczne zastosowanie w różnych warunkach i dla różnorodnych upraw. Warto to wykorzystać.

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR:

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaaazoty.com

teamagro
KUCZYŃSKA
Partner każdego Rolnika

TEAMAGRO
Krystyna Kuczyńska
ul. Lwowska 57a
22-400 Zamość

EKO GWARANCJA

**Świadoma konsumpcja
zaczyna się od certyfikacji**

Certyfikujemy:

Rolnictwo ekologiczne

PL-EKO-01

dołącz do nas już dziś!

www.ekogwarancja.pro